

Aan burgemeester en wethouders
van de gemeente Het Hogeland
T.a.v. A. Kamminga
Postbus 26
9980 AA Uithuizen

Datum : 21 mei 2021
Documentnr. : 2021-047792
Dossiernummer : K26264
Behandeld door : A. Prinsen
Telefoonnr. : 050-3164489 of 06-50193824
Antwoord op :
Bijlage :
Onderwerp : **Vooroverlegreactie voorontwerpbestemmingsplan
"Winsum, Munster, Woningbouw Fase 2 en 3"**

Geacht college,

U heeft de provincie om een vooroverlegreactie gevraagd met betrekking tot het bovengenoemde voorontwerpbestemmingsplan.¹

Het kader voor de beoordeling van bestemmingsplannen is de provinciale Omgevingsvisie en de in de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016 (hierna: verordening) opgenomen instructieregels. Deze regels hebben tot doel om de doorwerking van het provinciaal beleid in gemeentelijke ruimtelijke besluiten te borgen.

Het plan voorziet in een planologische regeling voor fase 2 en 3 van de woonwijk Munster aan de oostzijde van Winsum.

Het voorontwerp geeft de provincie aanleiding het volgende op te merken.

Ecologie

In paragraaf 4.9 van de toelichting van het bestemmingsplan komt het onderwerp "ecologie" aan de orde. Ten aanzien van dit onderwerp heb ik de volgende opmerkingen.

Vleermuizen – vliegroute

In de toelichting van het bestemmingsplan staat dat het Winsumerdiep mogelijk een essentiële vliegroute tussen de bebouwde kom van Winsum en oostelijk gelegen foerageergebieden vormt. In dat kader staat in het bestemmingsplan (en de Quicksan Wet natuurbescherming) het volgende advies: "We adviseren versterking van de lichtuitstraling boven het wateroppervlak van het Winsumerdiep tijdens en na de voorgenomen werkzaamheden in vergelijking met de huidige omstandigheden te vermijden. Indien dit niet mogelijk is, wordt nader onderzoek geadviseerd."

Dit advies is te vrijblijvend. Er dient tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie geen toename te zijn van lichtuitstraling, anders dient er een nader onderzoek uitgevoerd te worden.

Waterspitsmuis

Waterspitsmuis is aangetoond in het plangebied, daarom is voor deze soort een ontheffing noodzakelijk. Uit het bestemmingsplan wordt echter niet duidelijk of deze ontheffing wordt aangevraagd en zo ja, wanneer. Dit maakt

¹ Artikel 3.1.1. Besluit ruimtelijke ordening

dat het op dit moment onvoldoende aannemelijk is dat de Wet natuurbescherming geen belemmering vormt voor de uitvoerbaarheid van het plan.

Vogels – weidevogels

Hoewel wij als provincie Groningen geen 'jaarrond beschermde lijst' hanteren, is het geen probleem dat er in het ecologische onderzoek naar deze lijst verwezen wordt. Er kunnen echter meer soorten onder deze categorie vallen, zoals kwetsbare akker- en weidevogels. Veel van deze soorten hebben geen gunstige staat van instandhouding. Aangezien de ontwikkeling op weidegebied plaatsvindt, en akker- en weidevogels geregeld terugkomen naar dezelfde plek, dient hier extra aandacht aan geschonken te worden.

Uit de toetsing moet naar voren komen of deze groep ter plaatse aanwezig is en of het hier gaat om een nest of rustplaats (artikel 3.1, lid 2, Wet natuurbescherming), of er alternatieven zijn en of de staat van instandhouding in het geding komt door de ontwikkeling. Indien dit een probleem is, dan is een ontheffing Wet natuurbescherming aan de orde. Op dit onderdeel is een uitgebreidere onderbouwing noodzakelijk. Deze onderbouwing staat los van ons beleid op het gebied van akker- en weidevogels (zoals bijvoorbeeld het "leefgebied akkervogels" en "leefgebied weidevogels" uit de verordening).

Weidevogels - integrale gebiedsuitwerking

In de toelichting van het bestemmingsplan wordt aangegeven dat de beoogde nieuwbouw een negatief effect heeft op het weidevogelgebied (o.a. door verdichting van het landschap, het intensievere gebruik van bijvoorbeeld het fietspad en verstoring door katten en honden). Dit leidt tot de aanbeveling, op pagina 36 van de toelichting van het bestemmingsplan, om met de betrokken partijen tot een integrale gebiedsuitwerking te komen. Ik onderschrijf deze aanbeveling, maar vooralsnog is dit nog niet opgepakt. Ik adviseer om dit alsnog te doen, met als betrokken partij: het agrarisch collectief Groningen-West. Die organisatie organiseert het collectieve beheer van weidevogels in dit gebied. Zij kan het beste betrokken worden in de uitvoering van maatregelen om de negatieve effecten op weidevogels te verzachten.

Meest recente actualisatie verordening

In de toelichting van het bestemmingsplan wordt aangegeven dat op 2 juni 2019 de actualisatie van de verordening is vastgesteld. De meest recente actualisatie van de verordening dateert echter van 3 februari 2021. Het verzoek is om de toelichting op dit punt aan te passen.

Aantal woningen in het ladderonderzoek

Op grond van de regels zijn in het plangebied maximaal 85 woningen toegestaan. In bijlage 3 "Ladderonderbouwing" wordt gesproken over maximaal 70 woningen. Graag zou ik vernemen welk aantal woningen correct is.

Landschap - vertaling uitgangspunten

Het plangebied is vanwege de voorgenomen ontwikkeling tot woonwijk in de verordening reeds aangeduid als "bestaand stedelijk gebied". Daarnaast is het plangebied in de verordening echter ook aangewezen als "landschap met herkenbare onregelmatige blokverkaveling". Op grond van artikel 2.60.4 van de verordening dient een bestemmingsplan dat betrekking heeft op dit landschap regels te bevatten die gericht zijn op bescherming van de herkenbare onregelmatige blokverkaveling.

In de toelichting van het bestemmingsplan geeft u aan dat bij de stedenbouwkundige opzet rekening is gehouden met de blokverkaveling. De huidige blokverkaveling wordt benadrukt door de watergangen te verbreden. Doordat deze watergangen de bestemming "Water" krijgen wordt de onregelmatige blokverkaveling vastgelegd. Hiermee wordt voldaan aan artikel 2.60.4 van de verordening.

Desondanks zou ik u ten aanzien van de uitgangspunten die voor wat betreft de onderwerpen landschap en groen zijn aangehouden bij de indeling van de wijk Munster toch nog graag het volgende in overweging willen geven:

- uitgangspunt karakteristieke blokverkaveling gebruiken en versterken:
De blokverkaveling is intern binnen de uitbreiding herkenbaar, echter de uitbreiding is zowel als geheel als in onderdelen meer als eiland vormgegeven dan als blokverkaveling. Gezien de al in gang gezette ontwikkeling van de wijk Munster is dit deels al een voldongen feit. Echter het gebruik maken en versterken van de blokverkaveling kan nog in het huidige plangebied. Ik geef u daarom in overweging om te proberen dit uitgangspunt duidelijker in de planvorming terug te laten komen.
- uitgangspunt zachte dorpsrand realiseren met groene accenten, gelet op relatie met het buitengebied met speciale aandacht voor oostelijke dorpsrand:

Uit de toelichting van het bestemmingsplan blijkt niet of de huidige oostelijke rand van het plangebied ook daadwerkelijk de uiteindelijke oostelijk dorpsrand zal worden. Gezien de afbeelding van de verbeelding van het bestemmingsplan "Winsum -oost, fase 2 2008" op pagina 8 van de toelichting volgt er ten oosten van de huidige fases mogelijk nog een volgende fase, waarna er ten oosten van deze laatste fase een groene dorpsrand wordt gerealiseerd. Ik verzoek u in de toelichting hier duidelijkheid over te geven. In het huidige plan lijkt er namelijk geen sprake te zijn van een zachte oostelijke dorpsrand, immers de bebouwing staat met een harde rand aan het open gebied met een waterloop als grens.

- uitgangspunt groene verbindingen in oostwest richting handhaven/versterken als belangrijke dragers van de ruimtelijke kwaliteit voor zowel het groen als het langzaam verkeer. Bovendien zijn ze vanuit oogpunt van cultuurhistorie belangrijk:

Er lijkt geen sprake te zijn van duidelijke groene verbindingen in oost-westrichting, maar eerder in noord-zuidrichting. De verbindingen zijn ons inziens fragmentarisch en niet doorgaand, vormen geen duidelijke en/of robuuste ruggengraat en bieden bij verdere uitbreiding onvoldoende aanknopingspunten om deze verder door te trekken. Dit is gelegen in de opzet met eilanden die onderling willekeurig zijn verbonden en niet gekoppeld zijn aan een hoofdroute. Dit maakt dat de beoogde doorzichten via duidelijke groene verbindingen in oost-westrichting naar het open landelijk gebied niet waargemaakt lijken te worden.

Samenvattend geef ik u in overweging om de uitwerking in het bestemmingsplan nog eens goed tegen de lat van de uitgangspunten te leggen. Daarbij zou meer accent gelegd kunnen worden op een logisch verbonden blokverkaveling met doorgaande, groene en robuuste verbindingen die doorzicht mogelijk laten op het landelijk gebied en minder op een willekeurige eilandopzet.

Relatie stedenbouwkundig plan en planregels

Tenslotte staat in de toelichting in paragraaf 5.2 (toelichting op de bestemmingen) dat er in de regels voor de bestemming "wonen" een kwalitatieve koppeling is gelegd met het stedenbouwkundig plan en de toelichting daarop, zodat met de intenties daaruit bij de planuitvoering rekening kan worden gehouden. Uit de regels blijkt echter niet op welke wijze deze kwalitatieve koppeling is gelegd. Ik verzoek u om op dit punt duidelijkheid te verschaffen.

Ik verzoek u de toelichting van het bestemmingsplan op de bovenstaande punten aan te passen en aan te vullen en de gegeven adviezen in overweging te nemen. Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben dan kunt u hiervoor contact opnemen met de heer Arnoud Prinsen op het bovengenoemde telefoonnummer.

Hoogachtend,

N. Gerritsen
Teamcoördinator Ruimtelijke Ordening

Aan burgemeester en wethouders
van de gemeente Het Hogeland
T.a.v. A. Kamminga
Postbus 26
9980 AA Uithuizen

Datum : 21 mei 2021
Documentnr. : 2021-047792
Dossiernummer : K26264
Behandeld door : A. Prinsen
Telefoonnr. : 050-3164489 of 06-50193824
Antwoord op :
Bijlage :
Onderwerp : **Vooroverlegreactie voorontwerpbestemmingsplan
"Winsum, Munster, Woningbouw Fase 2 en 3"**

Geacht college,

U heeft de provincie om een vooroverlegreactie gevraagd met betrekking tot het bovengenoemde voorontwerpbestemmingsplan.¹

Het kader voor de beoordeling van bestemmingsplannen is de provinciale Omgevingsvisie en de in de Omgevingsverordening provincie Groningen 2016 (hierna: verordening) opgenomen instructieregels. Deze regels hebben tot doel om de doorwerking van het provinciaal beleid in gemeentelijke ruimtelijke besluiten te borgen.

Het plan voorziet in een planologische regeling voor fase 2 en 3 van de woonwijk Munster aan de oostzijde van Winsum.

Het voorontwerp geeft de provincie aanleiding het volgende op te merken.

Ecologie

In paragraaf 4.9 van de toelichting van het bestemmingsplan komt het onderwerp "ecologie" aan de orde. Ten aanzien van dit onderwerp heb ik de volgende opmerkingen.

Vleermuizen – vliegroute

In de toelichting van het bestemmingsplan staat dat het Winsumerdiep mogelijk een essentiële vliegroute tussen de bebouwde kom van Winsum en oostelijk gelegen foerageergebieden vormt. In dat kader staat in het bestemmingsplan (en de Quicksan Wet natuurbescherming) het volgende advies: "We adviseren versterking van de lichtuitstraling boven het wateroppervlak van het Winsumerdiep tijdens en na de voorgenomen werkzaamheden in vergelijking met de huidige omstandigheden te vermijden. Indien dit niet mogelijk is, wordt nader onderzoek geadviseerd."

Dit advies is te vrijblijvend. Er dient tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie geen toename te zijn van lichtuitstraling, anders dient er een nader onderzoek uitgevoerd te worden.

Waterspitsmuis

Waterspitsmuis is aangetoond in het plangebied, daarom is voor deze soort een ontheffing noodzakelijk. Uit het bestemmingsplan wordt echter niet duidelijk of deze ontheffing wordt aangevraagd en zo ja, wanneer. Dit maakt

¹ Artikel 3.1.1. Besluit ruimtelijke ordening

dat het op dit moment onvoldoende aannemelijk is dat de Wet natuurbescherming geen belemmering vormt voor de uitvoerbaarheid van het plan.

Vogels – weidevogels

Hoewel wij als provincie Groningen geen 'jaarrond beschermde lijst' hanteren, is het geen probleem dat er in het ecologische onderzoek naar deze lijst verwezen wordt. Er kunnen echter meer soorten onder deze categorie vallen, zoals kwetsbare akker- en weidevogels. Veel van deze soorten hebben geen gunstige staat van instandhouding. Aangezien de ontwikkeling op weidegebied plaatsvindt, en akker- en weidevogels geregeld terugkomen naar dezelfde plek, dient hier extra aandacht aan geschonken te worden.

Uit de toetsing moet naar voren komen of deze groep ter plaatse aanwezig is en of het hier gaat om een nest of rustplaats (artikel 3.1, lid 2, Wet natuurbescherming), of er alternatieven zijn en of de staat van instandhouding in het geding komt door de ontwikkeling. Indien dit een probleem is, dan is een ontheffing Wet natuurbescherming aan de orde. Op dit onderdeel is een uitgebreidere onderbouwing noodzakelijk. Deze onderbouwing staat los van ons beleid op het gebied van akker- en weidevogels (zoals bijvoorbeeld het "leefgebied akkervogels" en "leefgebied weidevogels" uit de verordening).

Weidevogels - integrale gebiedsuitwerking

In de toelichting van het bestemmingsplan wordt aangegeven dat de beoogde nieuwbouw een negatief effect heeft op het weidevogelgebied (o.a. door verdichting van het landschap, het intensievere gebruik van bijvoorbeeld het fietspad en verstoring door katten en honden). Dit leidt tot de aanbeveling, op pagina 36 van de toelichting van het bestemmingsplan, om met de betrokken partijen tot een integrale gebiedsuitwerking te komen. Ik onderschrijf deze aanbeveling, maar vooralsnog is dit nog niet opgepakt. Ik adviseer om dit alsnog te doen, met als betrokken partij: het agrarisch collectief Groningen-West. Die organisatie organiseert het collectieve beheer van weidevogels in dit gebied. Zij kan het beste betrokken worden in de uitvoering van maatregelen om de negatieve effecten op weidevogels te verzachten.

Meest recente actualisatie verordening

In de toelichting van het bestemmingsplan wordt aangegeven dat op 2 juni 2019 de actualisatie van de verordening is vastgesteld. De meest recente actualisatie van de verordening dateert echter van 3 februari 2021. Het verzoek is om de toelichting op dit punt aan te passen.

Aantal woningen in het ladderonderzoek

Op grond van de regels zijn in het plangebied maximaal 85 woningen toegestaan. In bijlage 3 "Ladderonderbouwing" wordt gesproken over maximaal 70 woningen. Graag zou ik vernemen welk aantal woningen correct is.

Landschap - vertaling uitgangspunten

Het plangebied is vanwege de voorgenomen ontwikkeling tot woonwijk in de verordening reeds aangeduid als "bestaand stedelijk gebied". Daarnaast is het plangebied in de verordening echter ook aangewezen als "landschap met herkenbare onregelmatige blokverkaveling". Op grond van artikel 2.60.4 van de verordening dient een bestemmingsplan dat betrekking heeft op dit landschap regels te bevatten die gericht zijn op bescherming van de herkenbare onregelmatige blokverkaveling.

In de toelichting van het bestemmingsplan geeft u aan dat bij de stedenbouwkundige opzet rekening is gehouden met de blokverkaveling. De huidige blokverkaveling wordt benadrukt door de watergangen te verbreden. Doordat deze watergangen de bestemming "Water" krijgen wordt de onregelmatige blokverkaveling vastgelegd. Hiermee wordt voldaan aan artikel 2.60.4 van de verordening.

Desondanks zou ik u ten aanzien van de uitgangspunten die voor wat betreft de onderwerpen landschap en groen zijn aangehouden bij de indeling van de wijk Munster toch nog graag het volgende in overweging willen geven:

- uitgangspunt karakteristieke blokverkaveling gebruiken en versterken:
De blokverkaveling is intern binnen de uitbreiding herkenbaar, echter de uitbreiding is zowel als geheel als in onderdelen meer als eiland vormgegeven dan als blokverkaveling. Gezien de al in gang gezette ontwikkeling van de wijk Munster is dit deels al een voldongen feit. Echter het gebruik maken en versterken van de blokverkaveling kan nog in het huidige plangebied. Ik geef u daarom in overweging om te proberen dit uitgangspunt duidelijker in de planvorming terug te laten komen.
- uitgangspunt zachte dorpsrand realiseren met groene accenten, gelet op relatie met het buitengebied met speciale aandacht voor oostelijke dorpsrand:

Uit de toelichting van het bestemmingsplan blijkt niet of de huidige oostelijke rand van het plangebied ook daadwerkelijk de uiteindelijke oostelijk dorpsrand zal worden. Gezien de afbeelding van de verbeelding van het bestemmingsplan "Winsum -oost, fase 2 2008" op pagina 8 van de toelichting volgt er ten oosten van de huidige fases mogelijk nog een volgende fase, waarna er ten oosten van deze laatste fase een groene dorpsrand wordt gerealiseerd. Ik verzoek u in de toelichting hier duidelijkheid over te geven. In het huidige plan lijkt er namelijk geen sprake te zijn van een zachte oostelijke dorpsrand, immers de bebouwing staat met een harde rand aan het open gebied met een waterloop als grens.

- uitgangspunt groene verbindingen in oostwest richting handhaven/versterken als belangrijke dragers van de ruimtelijke kwaliteit voor zowel het groen als het langzaam verkeer. Bovendien zijn ze vanuit oogpunt van cultuurhistorie belangrijk:

Er lijkt geen sprake te zijn van duidelijke groene verbindingen in oost-westrichting, maar eerder in noord-zuidrichting. De verbindingen zijn ons inziens fragmentarisch en niet doorgaand, vormen geen duidelijke en/of robuuste ruggengraat en bieden bij verdere uitbreiding onvoldoende aanknopingspunten om deze verder door te trekken. Dit is gelegen in de opzet met eilanden die onderling willekeurig zijn verbonden en niet gekoppeld zijn aan een hoofdroute. Dit maakt dat de beoogde doorzichten via duidelijke groene verbindingen in oost-westrichting naar het open landelijk gebied niet waargemaakt lijken te worden.

Samenvattend geef ik u in overweging om de uitwerking in het bestemmingsplan nog eens goed tegen de lat van de uitgangspunten te leggen. Daarbij zou meer accent gelegd kunnen worden op een logisch verbonden blokverkaveling met doorgaande, groene en robuuste verbindingen die doorzicht mogelijk laten op het landelijk gebied en minder op een willekeurige eilandopzet.

Relatie stedenbouwkundig plan en planregels

Tenslotte staat in de toelichting in paragraaf 5.2 (toelichting op de bestemmingen) dat er in de regels voor de bestemming "wonen" een kwalitatieve koppeling is gelegd met het stedenbouwkundig plan en de toelichting daarop, zodat met de intenties daaruit bij de planuitvoering rekening kan worden gehouden. Uit de regels blijkt echter niet op welke wijze deze kwalitatieve koppeling is gelegd. Ik verzoek u om op dit punt duidelijkheid te verschaffen.

Ik verzoek u de toelichting van het bestemmingsplan op de bovenstaande punten aan te passen en aan te vullen en de gegeven adviezen in overweging te nemen. Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben dan kunt u hiervoor contact opnemen met de heer Arnoud Prinsen op het bovengenoemde telefoonnummer.

Hoogachtend,

N. Gerritsen
Teamcoördinator Ruimtelijke Ordening